

بررسی تاثیر آموزش بر آگاهی و نگرش دختران دبیرستانهای منطقه ۱۴ تهران

نسبت به دوستی با جنس مخالف در سال ۱۳۸۴

دکتر محمد صاحب‌الزمانی^۱، دکتر محبوبه صفوی^۱، سیده‌ربابه ریاضی^۱ استادیار، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد پزشکی تهران^۲ کارشناس ارشد روان‌پرستاری، دانشکده پرستاری و مامائی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد پزشکی تهران

چکیده

سابقه و هدف: دوستی با جنس مخالف به عنوان یک نیاز برای نوجوانان مطرح است، اما از آنجایی که در کشور اسلامی این دوستی‌ها منع شده است، خانواده‌ها، مسئولین مدارس و نیروی انتظامی گاه برخوردهای شدیدی به خاطر صحبت تلفنی یا قرار درخیابان با نوجوانان می‌کنند که منجر به پنهانی شدن این روابط همراه با اضطراب، خشم، افسردگی و... می‌شود که می‌تواند زمینه‌ای برای بیماریهای روانی و اخلاقی شود. آموزش می‌تواند با تغییر نگرش و افزودن آگاهی آنان باعث تغییر در رفتارهای نامناسب در دوستی باجنس مخالف گردد.

روش بررسی: این پژوهش یک تحقیق نیمه تجربی است که در ۹۰ نفر از دانش‌آموزان دختر پایه اول و دوم از دو دبیرستان (گروه مورد و شاهد) منطقه ۱۴ تهران که بطور تصادفی خوشه‌ای انتخاب شده بودند، انجام گرفت. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه‌ای است که توسط دانش‌آموزان گروه مورد قبل و بعد از آموزش (۶ جلسه آموزش ۹۰ دقیقه‌ای به روش بحث گروهی) و گروه شاهد در دو مرحله تکمیل گردید.

یافته‌ها: نتایج نشان داد در آزمون اول بیشترین درصد واحدهای مورد پژوهش در هر دو گروه دارای نگرش و آگاهی متوسط بوده اما بعد از آموزش بیشترین درصد واحدهای مورد پژوهش در گروه مورد نگرش مناسب کسب کردند ($p < 0.001$)، در حالی که درگروه شاهد تفاوت معنی‌داری در آزمون مرحله دوم مشاهده نشد.

نتیجه‌گیری: نتایج حاصل از این پژوهش نیاز به اجرای برنامه‌های آموزشی منظم و موثر را جهت ارتقا سطح آگاهی و نگرش دانش‌آموزان درباره حدود دوستی با جنس مخالف مورد تایید قرار می‌دهد.

واژگان کلیدی: آموزش، آگاهی، نگرش، تفکر انتقادی، دوستی با جنس مخالف.

مقدمه

با توجه به جمعیت جوان کشورمان (حدود ۱۶ میلیون نوجوان) (۱) توجه به مسائل این قشر از جامعه ضروری به نظر می‌رسد. دوستی با جنس مخالف به عنوان یک نیاز برای نوجوانان مطرح است (۲). در جوامع غربی روابط با جنس مخالف به عنوان مشکل شناخته نمی‌شود. سه چهارم نوجوانان

در آمریکا معتقدند اگر دو نفر همدیگر را دوست داشته باشند رابطه جنسی قبل از ازدواج هیچ عیبی ندارد (۳). در ایران طبق چندین تحقیق به عمل آمده مشخص شده است که حدود ۳۰ تا ۷۰ درصد نوجوانان به نوعی با این مسئله درگیرند (۴). در یک تحقیق گسترده که روی ۷۵ هزار از جوانان و نوجوانان ۱۴ تا ۱۹ ساله در سراسر کشور انجام شد، ۴۵٪ از نمونه‌ها عنوان کردند که مسائل جنسی فکرشان را آزار می‌دهد و ۳۵٪ مطرح نمودند که بخاطر مسائل جنسی گاهی به دردرس افتاده‌اند (۵). اما از آنجایی که در جامعه اسلامی این امر به راحتی پذیرفته نمی‌شود، باعث ایجاد تعارض

آدرس نویسنده مسئول: تهران، خیابان زرگنده، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد پزشکی،

دکتر محمد صاحب‌الزمانی (email: szamani@iautmu.ac.ir)

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۸۴/۷/۲۳

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۸۴/۱۰/۲۷